

Historia harcerstwa w Chotomowie - Rafał Szczerba

Okres przedwojenny

Pierwsze drużyny harcerskie na terenie Gminy Jabłonna powstały już w 1916 roku. W Chotomowie założony został zastęp, który podlegał pod 7 Warszawską Drużynę Harcerską im. Tomasza Zana. Działał on dosyć krótko, gdyż niedługo potem został przekształcony w oddział POW. Oddział ten działał jawnie do 1918 roku, kiedy to ze względu na konieczność działania w ukryciu został przekształcony w jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej.

W okresie międzywojennym nie ma niestety informacji o oficjalnej działalności harcerskiej w Chotomowie.

II Wojna Światowa

Chotomów

Okres II wojny światowej był czasem próby zarówno dla harcerstwa, jak i dla całego społeczeństwa. W obliczu okupacji niemieckiej harcerze musieli działać w konspiracji. W Chotomowie w 1940 roku powstała drużyna harcerek "Burza" pod dowództwem Haliny Drewnikówny-Raczyńskiej. Drużyna liczyła około 30 dziewcząt i skupiała się na szkoleniu z zakresu służby sanitarnej i łączności.

W 1942 roku w Szarych Szeregach powstała drużyna pod dowództwem Andrzeja Linke ps. "Dahal". Składała się z 4 zastępów o różnych funkcjach: szturmowe, bojowe szkoły, zawiszacy. W sumie liczyła 42 osoby, a ich głównym zadaniem była obserwacja i kontrola pociągów przejeżdżających przez linię kolejową biegnącą przez Chotomów.

Jabłonna

Poza Chotomowem, harcerstwo w Gminie Jabłonna w czasie II wojny światowej rozwijało się również w innych miejscowościach. W Jabłonie w 1942 roku powstała drużyna Szarych Szeregów im. "Alfy i Skiby", a w 1944 roku powstała również żeńska drużyna Szarych Szeregów. Harcerze z Jabłony brali udział w różnych akcjach konspiracyjnych, m.in. w kolportażu prasy podziemnej, sabotażu i pomocy rannym.

Okres powojenny

Po II wojnie światowej harcerstwo w Chotomowie, podobnie jak w całej Polsce, rozwijało się w ramach Związku Harcerstwa Polskiego. Działał tu szczep składający się

z kilku drużyn, m.in. 14 DH im. H. Sawickiej i 15 DH im. I. Krasickiego.
Szczep w Chotomowie stanowił część Hufca im. Synów Pułku w Jabłonie.
W 1979 roku szczep chotomowski liczył 2 drużyny harcerskie oraz 2 gromady zuchowe.
Jabłonowską część hufca stanowiło 6 gromad zuchowych oraz 4 specjalnościowe
drużyny harcerskie.

W roku 1992 Hufiec Jabłonna im. Synów Pułku został zlikwidowany, a jednostki
wchodzące w jego skład zostały włączone do Hufca Legionowo "Rój-Tom" -
nawiązującego nazwą do chotomowskiego "Roju" Szarych Szeregów z czasów
II Wojny Światowej.

XXI wiek

W 2011 roku rozpoczął się kolejny rozdział w historii chotomowskiego harcerstwa.
Zastęp "Watra" pod przewodnictwem dh. Jana Korzeniowskiego, działający w ramach
264 Warszawskiej Drużyny Harcerzy "Żagiew", rozpoczął działalność w Chotomowie.
W 2017 roku drużyna 264 "Żagiew" została przemianowana z "Warszawskiej"
na "Chotomowską" oficjalnie łącząc się z Chotomowem.
W 2018 roku "Żagiew" zyskała nowego patrona - Stefana Krasińskiego.
W tym samym roku powstał również w Chotomowie żeński zastęp
264 Warszawskiej Drużyny Harcerek "Zielony Płomień" utworzony przez dh. Marię Etz.

Źródła:

- „Chotomów, Jabłonna od wieków razem” - praca zbiorowa
- Kronika drużyn chotomowskich - zbiory 264 ChDH-y "Żagiew"
- "Historia harcerstwa w Chotomowie" - Mateusz Knysak
- "Historia Chorągwi Stołecznej Związku Harcerstwa Polskiego w latach 1956-2010"
- Chorągiew Stołeczna ZHP
- "Biuletyn Historyczny nr 58" - Chorągiew Stołeczna ZHP
- "Chorągiew Stołeczna ZHP w latach 1956-1996" - Chorągiew Stołeczna ZHP
- "Peowiaci i ich losy (Jabłonna, Chotomów, Krubin, Wieliszew)" - Jacek Emil
Szczepański